

הרב יעקב אפשטיין

הרב אפשטיין הוא תלמיד חכם מעולה וצנוע, חוקר הלכתי בכיר במכון התורה והארץ ומחבר ועורך ספרים ומאמרים תורניים רבים. הוא בן קיבוץ סעד, ונכדו של חוקר התלמוד הידוע פרופ' יעקב נחום אפשטיין. אחרי שירות צבאי ממושך נכנס הרב אפשטיין ללמוד שנים רבות בישיבת מרכז הרב, ממנה עבר ללמוד וללמד בישוב עצמונה בדרום גוש קטיף. אחרי ההתנתקות עבר עם חלק מבני עצמונה והקים מחדש את היישוב שומריה שבחבל לכיש שבצפון הנגב, בו הוא מתגורר עד היום.

ראוי הוא הרב הגאון רבי יעקב אפשטיין שליט"א לפרס כץ על מפעל חייו במחקר ההלכתי, על היותו דמות לחיקוי בין החוקרים התורניים המיישמים למעשה את תורת ארץ ישראל בארץ הקודש, מלבד עשרות הספרים שערך והוציא לאור, בעיקר בסדרת ספרי השו"ת חבל נחלתו כ"ה כרכים מלאים בכל טוב שהתפרסמו ברבים. הרבה מתשובותיו הינם מקוריות ועוסקות בחיבור ההלכה לחיינו המודרניים ולתחום העולם המדעי המתפתח. לפסיקתו ההלכתית מובאת שקלא וטריא מקורית ומעניינת עד לפסיקת ההלכה באומץ ובענווה.

הרב אפשטיין עוסק בתחומים מחקריים ומדעיים כחקר עניין התכלת בציצית, זמני זריחה ושקיעה וצאת הכוכבים, דרך הכנת לוח השנה, נטילת קנאביס בשבת, הפעלת משאבה חשמלית בגרמא בשבת. בישול מים במחליפי חום מן השמש, תרנגול המשי – האם זקוק למסורת, סמכות ומזכירות להטיל קנסות על מפרי קורונה ועוד.

בהיותו מכיר מקרוב מציאות חיים שיתופיים וקהילתיים בישובים, עוסק הוא בשאלות מתחדשות בדרונו בצורת חיים התיישבותית כשאלת פיצול לשני בתי כנסת בישוב אחד, לא תתגודו בריבוי מניינים, אנטנה מעל בית הכנסת.

בהיותו חוקר במכון התורה והארץ הרבה לעסוק בתחומי המצוות התלויות בארץ ובתחום החקלאי כגון האם מותר להכין קומפוסט מפירות ערלה או משאריות פירות בעלות קדושת שביעית, דיני הרכבה בירקות ועוד שאלות ומורכבות. יש בסדרת ספריו של הרב אפשטיין חדשנות ומקוריות, ראיית פסיקת ההלכה בזמננו מתוך מבט של התורה.

הרב אפשטיין מציג לפנינו דגם נפלא של שילוב ההלכה בחיים המודרניים ומבט מיוחד על המדע והחברה לאור ההלכה.

על כל אלה מצאה הועדה את הרב יעקב אפשטיין ראוי לקבל את פרס כץ לשנת תשפ"ב.

הרב חיים סבתו

הרב שלמה דייכובסקי

פרופ' מנחם בן ששון